

HARDOP KIJKEN

- **MATERIAAL.**

Tweedimensionaal : olieverf op doek of paneel, andere verf, fresco, tekening, grafiek ?
Driedimensionaal : reliëf, sculptuur, uitgehakt, gemodelleerd, brons, steen, 'ready-made', installatie... ?

Hoe is de textuur (= het oppervlak: dun dik, gelijkmatig, oneffen ...)

Hoe is de factuur (= het gebaar: hevig, grof, minutieus ...)

- **VORMEN**

Contouren van de vormen : hoekig, duidelijk, strak ? wazig, onderbroken door schaduwen ? geleidelijke overgang van scherp naar wazig ?

Kan men bijgevolg in de eerste plaats van picturaal (schilderachtig) spreken of van lineair (nadruk op duidelijke lijnen) ?

Kan je spreken van plastische vormen ? D.w.z. komen de vormen in hun volheid uit, zijn ze duidelijk gemodelleerd (door lijnen / door licht en schaduw) ?

- **COMPOSITIE**

hoe zijn de elementen geordend ?

kan je bepaalde krachtlijnen ontdekken die alles bijeen houden ?

één of meerdere geometrische figuren als geraamte ?

Belangrijk : als je de compositie van een schilderij bekijkt, moet je dit schilderij als een plat vlak beschouwen, d.w.z. de eventueel aangegeven illusie van diepte volgens perspectief negeren.

- **RUIMTE / DIEPTE**

Perspectief gebruikt ? Is het wetenschappelijk correct ? Is er een lineaire ruimte-opbouw ?

Is de ruimte veeleer picturaal gesuggereerd ?

Vanuit welk standpunt is het gegeven bekeken : ooghoogte, kikkerperspectief, vogelperspectief ?

Ruimte door overlapping ?

Graduele ordonnantie : ordening volgens een geleidelijk zigzag-patroon, traspgewijs ?

Kleurenperspectief ?

Let op het eventueel afnemen van grootte-gradiënt, textuur-gradiënt, scherpte-gradiënt.

Wordt vooral het platte vlak benadrukt ?

- **LICHT**

Lichtbron merkbaar of gelijkmatige belichting ?

Contrasten tussen lichtere en donkerder delen; clair-obscur, sfumato ?

Ligt het lichtend effect in de kleurtegenstellingen ?

In welke mate is het licht modellerend : d.w.z. worden vormen / volumes gesuggereerd

d.m.v. licht en schaduw. De eigen schaduw in b.v. een gezicht geeft informatie over de eigenschappen van dit gezicht.

Slagschaduwen lokaliseren een object in de ruimte.

- **KLEUR**

Welke soorten kleuren zijn gebruikt : contrasterend / binnen één tonaliteit ?

Benoem de kleurcontrasten : complementair (met hun gevolg van warm/koud, dichtbij/veraf) ; kleur-tegen-kleur contrast ... ?

Rationeel, impressief of expressief kleurgebruik ?

Optische vermenging ? (bij een impressionistisch of meer nog een pointillistisch schilderij)

Symboliek ? (b.v. gouden achtergrond = sacraal kleurgebruik)

Oppervlaktekleuren of verschijningskleuren (hangt gewoonlijk samen met resp. nadruk op het lineaire of nadruk op het picturale).

Polychroom (veelkleurig) of monochroom (éénkleurig).

Colorisme (felle kleuren) of Tonalisme (gedempte kleuren)?

- **BEWEGING / RITME**

Door de factuur.

Door de compositielijnen.

Door licht-donkercontrasten.

Door de elementen met elkaar te verbinden.

Wordt je blik gestuurd door bepaalde kleuren, vormen, lijnen ...

Hoe is het ritme : snel, langzaam, gelijkmatig ? Welke factoren brengen je tot deze indruk ?

(licht-donker afwisseling, terugkerende vormen, kleuren of lijnen, ...) Zijn er bepaalde elementen die voor een soort 'cadans' zorgen en andere die de 'melodie' uitmaken ?

